

operacji z definicją innowacyjności, wskazaną z rozdziale VII LSR, będzie oceniana we wszystkich przedsięwzięciach realizowanych ze środków EFRROW, w szczególności w przedsięwzięciach: „samozatrudnienie”, „rozwój przedsiębiorstw”, „koncepcja Smart Village”, „włączenie społeczne”.

Ponadto, w ramach Planu Komunikacji, planuje się organizację i przeprowadzenie wizyt studyjnych celem animacji potencjalnych beneficjentów pomocy w zakresie zapoznania ich (z praktycznego punktu widzenia) z efektami dobrych praktyk z wdrażania nowatorskich rozwiązań w ramach inwestycji finansowych z funduszy europejskich, co pozwoli na zwiększenie świadomości nt. innowacyjności i możliwość przeniesienia jej na obszar LGD. Niewątpliwie wizyta studyjna może być inspirująca dla potencjalnych beneficjentów pomocy zainteresowanych przedsięwzięciem „koncepcja Smart Village”, w którym nieodłącznym elementem są innowacje lokalne i wszelkie nowatorskie rozwiązania służące środowisku, rozwojowi cyfryzacji i poprawiające życie lokalnej społeczności.

W przypadku projektów grantowych realizowanych z EFS+ nie zakłada się innowacyjności, ponieważ środki na działania nowatorskie dostępne są wyłącznie na poziomie krajowym. Ewentualne innowacyjne formy wsparcia w projektach objętych grantem ograniczone zostaną do zakresu niezakłócającego demarkacji pomiędzy programami krajowymi i programem regionalnym.

IV.12. Określenie grup docelowych szczególnie istotnych z punktu widzenia realizacji LSR

IV.12.1. Grupy w niekorzystnej sytuacji, które uzyskają wsparcie w ramach LSR

Z przeprowadzonej diagnozy oraz warunków programowych określonych dla RLKS w ramach wielofunduszowych strategii wynika, że grupami istotnymi z punktu widzenia realizacji LSR są grupy zdiagnozowane jako grupy w niekorzystnej sytuacji, tj.:

- osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunowie,
- kobiety,
- migranci,
- rolnicy z małych gospodarstw
- osoby poszukujące zatrudnienia np. mieszkańcy osiedli po-PGR,

którzy zostaną objęci wsparciem w ramach operacji finansowych z PS WPR na lata 2023–2027.

Mając na uwadze rolę LGD we wspieraniu włączenia społecznego szczególnie nacisk zostanie położony na potrzeby seniorów (osoby, które ukończyły 60 r.ż.) i ludzi młodych (do 25 r.ż.).

Tabela nr IV.21. Grupy w niekorzystnej sytuacji, które uzyskają wsparcie w ramach LSR – charakterystyka wsparcia

Grupa osób w niekorzystnej sytuacji	Uzasadnienie potrzeby wsparcia	Planowane wsparcie
osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunowie	Do głównych barier powodujących wykluczenie i izolację osób z niepełnosprawnościami na obszarach wiejskich należą m.in.: ograniczona mobilność, utrudniona komunikacja i dostęp do informacji, niewystarczająco rozbudowany system opieki i wsparcia finansowego (m.in. specjalistyczny transport, koszt asystenta, koszt dostosowania infrastruktury). Aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami w dużej mierze zależy od niwelacji barier	W ramach Celu 2 zakłada realizację przedsięwzięć ze środków EFRROW w zakresie włączenia społecznego, poprawy dostępu do usług oraz do małej infrastruktury publicznej. Ponadto zapewni się kryterium lokalne, w ramach którego wyżej punktowane będą operacje zakładające usprawnienia dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów. W ramach Celu 1 LSR zakłada się preferowane wsparcie dla osób z

	architektonicznych. Aby osoby te mogły w pełni uczestniczyć w życiu społeczno-zawodowym, należy stworzyć im odpowiednie do tego warunki.	niepełnosprawnościami w ramach samozatrudnienia.
kobiety	Do głównych barier kobiet z obszarów wiejskich LGD należą m.in.: edukacja, nierówna socjalizacja czy nierówny dostęp do finansowania przedsięwzięć społeczno-zawodowych, stereotypy płci związane z typowo kobiecymi i męskimi obszarami działalności, niski udział kobiet w procesach podejmowania decyzji, przemoc ze względu na płeć. Poziom aktywności zawodowej kobiet jest znacząco niższy niż mężczyzn. Z kolei w aktywności społecznej przodują kobiety.	W ramach Celu 1 zakłada się preferowanie operacji ze środków EFRROW w zakresie podejmowania działalności gospodarczej przez kobietę, rozwój przedsiębiorstwa czy gospodarstwa rolnego, którego właścicielem jest kobieta. W ramach Celu 2 LSR preferowane będą operacje zakładające niwelowanie barier kobiet w społeczeństwie w oparciu o realizację wszystkich przedsięwzięć finansowanych z EFRROW.
migranci	W zależności od rodzaju migracji: wewnętrzna lub zewnętrzna do głównych barier migrantów należą: niestabilność zatrudnienia, inna kultura pracy, trudności językowe, problemy z integracją z lokalną społecznością, trudności z adaptacją do nowych warunków życia. Niezbędne są działania poprawiające dostęp do przedsięwzięć społecznych i gospodarczych oraz niwelujące poczucie osamotnienia i izolacji w społeczeństwie. Z uwagi na funkcjonowanie na obszarze LGD ośrodka dla cudzoziemców w gminie Dragacz, gdzie schronienie i pomoc pozyskują obywatele m.in. Ukrainy, Czeczenii, Gruzji zasadne jest wsparcie działań integrujących migrantów/uchodźców z lokalną społecznością, poprawiających dostępność komunikacyjną (np. zapewnienie tłumacza) i dostępność do infrastruktury publicznej, jak również sprzyjających rozwojowi gospodarki lokalnej poprzez włączenie cudzoziemców w rynek pracy. Inym aspektem jest potrzeba wsparcia działań zapobiegających migracji osób młodych oraz specjalistów/wykwalifikowanej kadry poza obszar LGD celem zmniejszenia tempa migracji	W ramach Celu 1 preferować będzie się migrantów, którzy chcą podjąć samozatrudnienie czy rozwijać przedsiębiorstwo. W ramach Celu 2 preferowane będą operacje zakładające niwelowanie barier z jakimi borykają się migranci, m.in. w ramach przedsięwzięć: poprawa dostępności do usług i do małej infrastruktury publicznej czy włączenie społeczne ze środków EFRROW.

	i zniwelowania procesów osłabiających lokalną gospodarkę. Ponadto badanie własne ankietowe przeprowadzone w ramach cykli spotkań w gminach wykazało potrzebę włączenia społecznego migrantów, integracji uchodźców z Ukrainy ze społecznością lokalną oraz zwiększenie działalności cudzoziemców na rynku pracy.	
rolnicy z małych gospodarstw rolnych	Rolnicy z małych gospodarstw rolnych ze względu na ograniczenia finansowe mają trudności w zakresie rozwoju swojego gospodarstwa rolnego. Z analizy potrzeb na obszarze LGD wynika, że szansą na podjęcie aktywności zawodowej rolników, bez konieczności opuszczania miejsca zamieszkania jest wdrożenie działań edukacyjnych i poszerzenie oferty gospodarstwa rolnego o ofertę zagrody edukacyjnej lub agroturystycznej.	Zdiagnozowano potrzebę wsparcia działań pozarolniczych w gospodarstwach rolnych, wykorzystania zasobów i produktów lokalnych i rozwoju agro/turystyki aby wykorzystać potencjał wsi. LGD zapewni kryteria lokalne preferujące udział rolnika z małego gospodarstwa rolnego w ramach tworzenia krótkiego łańcucha żywnościowego w Celu 1 LSR ze środków EFRROW. W ramach Celu 2 preferowany będzie udział rolnika z małego gospodarstwa rolnego we wszystkich przedsięwzięciach finansowanych z EFRROW.
	Problem bezrobocia jest szczególnie widoczny na wsi (m.in. gminy oddalone od S5 i A1) z uwagi na bariery komunikacyjne w dostępie do większych miast, do cyfryzacji czy niższy poziom wykształcenia mieszkańców.	LGD zapewni kryteria lokalne preferujące udział osoby poszukującej zatrudnienia w ramach samozatrudnienia w Celu 1 LSR ze środków EFRROW. W ramach Celu 2 preferowany będzie udział osoby poszukującej zatrudnienia
osoby poszukujące zatrudnienia np. mieszkańcy osiedli po-PGR	Dodatkowo likwidacja PGR-ów pociągnęła za sobą dramatyczne skutki dla pracujących tam ludzi oraz ich rodzin. W miejscowościach, gdzie upadał PGR niemal natychmiast pojawiało się ubóstwo, a niekorzystne zjawiska społeczne m.in. bezrobocie, notuje się do dnia dzisiejszego. Niezbędne jest objęcie kompleksowym wsparciem osoby niepracujące, w szczególności z osiedli po-PGR.	we wszystkich przedsięwzięciach finansowanych z EFRROW.

IV.12.2. Pozostałe grupy docelowe istotne z punktu widzenia realizacji LSR

Uwzględniając oddolny charakter LSR i zdiagnozowane drogą partycypacyjną potrzeby lokalnej społeczności, niezbędne jest objęcie wsparciem również innych grup, w tym: osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, osoby z niższym poziomem wykształcenia, osoby samotne, dotknięte przemocą,

